

FÖRSTA VECKAN »UNDER ÅRET«

MÅNDAG 11 januari

Läsning

1 Sam 1:1-8

I Ramataim-Sofim i Efraims bergsbygd levde en man som hette Elkana, son till Jeroham, son till Elihu, son till Tohu, son till Suf, en efraimit. Han hade två hustrur. Den ena hette Hanna, den andra Peninna. Och Peninna hade barn, men Hanna var barnlös. Den mannen begav sig år efter år upp från sin stad för att tillbe och offra åt Herren Sebaot i Silo, där Elis båda söner, Hofni och Pinehas, då var Herrens präster. En dag offrade nu Elkana. Och han brukade ge sin hustru Peninna och alla hennes söner och döttrar var sin andel av offret. Men åt Hanna gav han då en dubbelt så stor andel, ty han hade Hanna kär, fastän Herren hade gjort henne ofruktsam. Men hennes medtävlarska brukade för att väcka hennes vrede retas mycket med henne, därför att Herren hade gjort henne ofruktsam. Varje år, så ofta hon hade kommit upp till Herrens hus, gjorde han på samma sätt, och den andra retades då med henne på samma sätt. Och nu grät hon och åt ingenting. Då sade hennes man Elkana till henne: »Hanna, varför gråter du? Varför äter du inte? Varför är du så sorgsen? Är jag inte mer för dig än tio söner?«

Responsoriepsalm Ps 116:12-19 (R. 17a)

R. Dig vill jag offra lovets offer *eller*: Halleluja.

Hur skall jag löna Herren alla hans välgärningar mot mig?
Jag vill taga frälsningens bågare och åkalla Herrens namn. R.

Jag vill infria åt Herren mina löften, ja, inför hela hans folk.
Dyrt aktad i Herrens ögon är hans frommas död. R.

Ack Herre, jag är ju din tjänare, jag är din tjänare, en son till din tjänsteflicka,
du har lossat mina band. R.

Dig vill jag offra lovets offer, jag vill åkalla Herrens namn. Jag vill infria åt Herren mina löften, ja, inför hela hans folk, i gårdarna till Herrens hus, mitt i dig, Jerusalem. R.

Halleluja Mark 1:15

V. Tiden är inne, Guds rike är nära. Omvänd er och tro på evangeliet.

Evangelium Mark 1:14–20

När Johannes hade blivit fängslad, kom Jesus till Galileen och förkunnade Guds budskap och sade: »Tiden är inne, Guds rike är nära. Omvänd er och tro på budskapet.«

När han gick utmed Galileiska sjön, fick han se Simon och hans bror Andreas stå vid sjön och kasta ut sina kastnät, för de var fiskare. Jesus sade till dem: »Kom och följ mig. Jag skall göra er till människofiskare«, och de lämnade genast sina nät och följde honom. Lite längre fram fick han se Jakob, Sebedaios son, och hans bror Johannes som höll på att göra i ordning näten i sin båt. Han kallade på dem, och de lämnade sin far Sebedaios och hans folk i båten och följde efter honom.

TISDAG 12 januari

Läsning

1 Sam 1:9-20

En gång när de hade ätit och druckit i Silo hände sig, medan prästen Eli satt på sin stol vid dörren till Herrens tempel, att Hanna reste sig och i sin djupa bedrövelse började be till Herren under bitter gråt. Och hon gav ett löfte och sade: »Herre Sebaot, om du vill se till din tjänarinns lidande och tänka på mig och inte glömma din tjänarinna utan ge din tjänarinna en manlig avkomling, så vill jag ge denne åt Herren för hela hans liv, och ingen rakkniv skall komma på hans huvud.«

När hon nu länge bad så inför Herren och Eli därvid gav akt på hennes mun – Hanna talade nämligen i sitt hjärta, och endast hennes läppar rörde sig, men hennes röst hördes inte – då trodde Eli att hon var drucken. Därför sade Eli till henne: »Hur länge skall du bete dig som en drucken? Laga så, att ruset går av dig.«

Men Hanna svarade och sade: »Nej, min herre, jag är en hårt prövad kvinna. Vin och starka drycker har jag inte druckit, men jag utgöt nu min själ för Herren. Anse inte din tjänarinna för en ond kvinna, ty det är mitt myckna bekymmer och min myckna sorg som har drivit mig att tala ända till denna stund.« Då svarade Eli och sade: »Gå i frid. Israels Gud skall ge dig vad du har bett honom om.« Hon sade: »Låt din tjänarinna finna nåd för dina ögon.« Så gick kvinnan sin väg och fick sig mat, och hon såg sedan inte mer så sorgsen ut.

Tidigt följande morgon, sedan de hade tillbett inför Herren, vände de tillbaka och kom hem igen till Rama. Och Elkana kände sin hustru Hanna, och Herren tänkte på henne. Och Hanna blev havande och födde en son, när tiden hade gått. Denne gav hon namnet Samuel, »ty«, sade hon, »av Herren har jag utbett mig honom.«

Responsoriepsalm

1 Sam 2:1, 4–8d (R. jfr 1a)

R. Mitt hjärta jublar över Herren.

Mitt hjärta jublar över Herren, Herren har upphöjt mitt horn.

Min mun öppnas vitt mot mina fiender, jag gläder mig över din hjälp. R.

Han bryter sönder hjältarnas bågar, men de stapplande får rusta sig med kraft.

De som var mätta måste ta lega för bröd, men de som hungrade hungrar inte mer.

Den ofruktsamma får föda sju gånger om, men den som var barnrik vissnar bort. R.

Herren dödar och gör levande, han för ner i dödsriket och upp därifrån.

Han gör fattig och han gör rik, han slår ner och han reser upp. R.

Han upprättar den ringe ur stoftet, han lyfter den fattige ur dyn,

han låter honom sitta bredvid furstar, han låter honom inta en äroplats. R.

Halleluja Jfr 1 Thess 2:13

V. Ta inte emot Guds ord som ett människoord utan som vad det verkligen är:

Guds ord.

Evangelium Mark 1:21b–28

Jesus och hans lärjungar kom till Kafarnaum, och när det blev sabbat gick han till synagogan och undervisade. Alla överväldigades av hans undervisning, för han undervisade med makt och inte som de skrifflärda. I synagogan fanns en man som var besatt av en oren ande, och han började skrika: »Vad har du med oss att göra, Jesus från Nasaret? Har du kommit för att ta död på oss? Jag vet vem du är, Guds helige.« Men Jesus sade strängt åt honom: »Tig! Far ut ur honom!« Den orena anden ryckte och slet i mannen och gav till ett högt rop och for ut ur honom. Alla greps av bävan och började fråga varandra: »Vad är detta? En ny undervisning, med makt bakom orden! Till och med de orena andarna befäller han, och de lyder honom.« Ryktet om honom spred sig genast över hela Galileen.

ONSDAG 13 januari

Läsning

1 Sam 3:1-10, 19-20

Den unge Samuel gjorde tjänst inför Herren under Eli. Och Herrens ord var sällsynt på den tiden, och profetsyner var ovanliga. Då nu en gång Eli, vars ögon hade börjat bli skumma, så att han inte kunde se, låg och sov på sin plats, innan ännu Guds lampa hade slocknat, och medan också Samuel låg och sov, då hände sig i Herrens tempel, där Guds ark stod, att Herren ropade på Samuel. Denne svarade: »Här är jag.« Därefter skyndade han till Eli och sade: »Här är jag. Du ropade ju på mig.« Men han svarade: »Jag har inte ropat. Gå tillbaka och lägg dig.« Och han gick och lade sig.

Men Herren ropade ännu en gång på Samuel. Och Samuel steg upp och gick till Eli och sade: »Här är jag. Du ropade ju på mig.« Men han svarade: »Jag har inte ropat, min son. Gå tillbaka och lägg dig.« Samuel hade nämligen ännu inte lärt att känna igen Herren, och ännu hade inte något Herrens ord blivit uppenbart för honom.

Men Herren ropade åter på Samuel, för tredje gången. Och han steg upp och gick till Eli och sade: »Här är jag. Du ropade ju på mig.« Då förstod Eli att det var Herren som ropade på ynglingen. Därför sade Eli till Samuel: »Gå och lägg dig. Och om han vidare ropar på dig, så säg: 'Tala, Herre! Din tjänare hör.'« Och Samuel gick och lade sig på sin plats.

Då kom Herren och ställde sig där och ropade som de förra gångerna: »Samuel! Samuel!« Samuel svarade: »Tala, din tjänare hör.« Samuel växte upp, och Herren var med honom och lät ingenting av allt vad han hade sagt falla till jorden. Och hela Israel, från Dan ända till Beer-Seba, förstod att Samuel var ombetrodd att vara Herrens profet.

Responsoriepsalm Ps 40:2, 5, 7-10 (R. jfr 8a, 9a)

R. Se, jag kommer för att göra din vilja.

Jag satte allt mitt hopp till Herren, och han böjde sig till mig och hörde mitt rop.
Salig den man som sätter sin förtröstan till Herren och inte vänder sig till de stolta,
till dem som viker av i lögn. R.

Till slaktoffer och matoffer har du inte behag – öppna öron har du givit mig –
du begär inte brännoffer och syndoffer. Därför säger jag: »Se, jag kommer. R.

I bokrullen är skrivet vad jag skall göra. Att göra din vilja,
min Gud, är min lust, och din lag är i mitt hjärta.« R.

Jag bådär glädje, jag förkunnar din rättfärdighet i den stora församlingen.
Se, jag tillsluter inte mina läppar; du, Herre, vet det. R.

Halleluja

Joh 10:27

V. Mina får lyssnar till min röst, säger Herren. Jag känner dem, och de följer mig.

Evangelium

Mark 1:29-39

Jesus och de som följde honom gick från synagogan hem till Simon och Andreas tillsammans med Jakob och Johannes. Simons svärmor låg i feber, och det sade de genast till Jesus. Han gick fram till henne, tog hennes hand och reste henne upp. Och febern lämnade henne, och hon passade upp dem. På kvällen, efter solnedgången, kom man till honom med alla sjuka och besatta. Hela staden hade samlats utanför dörren. Och han botade många som led av olika sjukdomar och drev ut många demoner, och han förbjöd demonerna att tala, eftersom de visste vem han var.

Tidigt nästa morgon, medan det ännu var mörkt, gav han sig av därifrån och gick bort till en enslig plats, och där bad han. Simon och de andra skyndade efter honom, och när de hade funnit honom sade de: »Alla söker efter dig.« Han svarade: »Låt oss gå åt ett annat håll, till byarna här omkring, så att jag kan predika där också. Det är därför jag har gått ut.« Och han gick och predikade i synagogorna i hela Galileen och drev ut demonerna.

TORSDAG 14 januari

Läsning

1 Sam 4:1-11

Israel drog ut i strid mot filistéerna och slog läger vid Eben-Haeser, medan filistéerna hade slagit läger vid Afek. Filistéerna ställde då upp sig i slagordning mot Israel, och striden spred sig, och israeliterna blev slagna av filistéerna. Dessa nedgjorde på slagfältet omkring 4 000 man. När folket kom tillbaka till lägret, sade de äldste i Israel: »Varför har Herren i dag låtit oss bli slagna av filistéerna? Låt oss hämta hit från Silo Herrens förbundsark, för att den må komma och vara ibland oss och rädda oss från våra fienders hand.« Så sände då folket män till Silo, och de bar därifrån Herren Sebaots förbundsark, hans som tronar på keruberna. Och Elis båda söner, Hofni och Pinehas, följde med Guds förbundsark.

Då nu Herrens förbundsark kom in i lägret, höjde hela Israel ett stort jubelrop, så att det dånade i marken. När då filistéerna hörde jubelropet, sade de: »Vad betyder detta stora jubelrop i hebréernas läger?« Och de fick veta att Herrens ark hade kommit in i lägret. Då blev filistéerna förskräckta, ty de tänkte: »Gud har kommit in i lägret.« Och de sade: »Ve oss! Något sådant har inte hänt förut. Ve oss! Vem kan rädda oss från denne väldige Guds hand? Det var denne Gud som slog egyptierna med alla slags plågor i öknen. Men fatta ändå mod och var män, ni filistéer, så att ni inte blir trälar åt hebréerna, så som de har varit trälar åt er. Ja, var män och kämpa!« Så stred nu filistéerna, och israeliterna blev slagna och flydde var och en till sin hydda, och nederlaget blev mycket stort: av Israel föll 30 000 man av fotfolket. Dessutom blev Guds ark erövrade, och Elis båda söner, Hofni och Pinehas, blev dödade.

Responsoriepsalm

Ps 44:10-11, 14-15, 24-25 (R. 27b)

R. Rädda oss, Herre, i din nåd.

Herre, nu har du förkastat oss och låtit oss bli till skam, du drar inte ut med våra härar. Du låter oss vika tillbaka för ovännen, och de som hatar oss tar sig byte. R.

Du låter oss bli till skam för våra grannar, till spott och hån för dem som bor omkring oss. Du gör oss till ett ordspråk bland folken, du låter folken visa förakt för oss. R.

Vakna upp! Herre, varför sover du? Vakna, förkasta oss inte för alltid. Varför döljer du ditt ansikte och glömmer vårt lidande och trångmål? R.

Halleluja

Jfr Matt 4:23

V. Jesus förkunnade budskapet om riket och botade alla slags sjukdomar bland folket.

Evangelium Mark 1:40–45

En spetälsk kom till Jesus och föll på knä och bad: »Vill du, så kan du göra mig ren.« Jesus greps av vrede, sträckte ut handen och tog på honom och sade: »Jag vill. Bli ren!« Och genast försvann spetälskan, och han blev ren. Jesus skickade bort honom med en sträng förmaning: »Säg ingenting till någon, men gå och visa upp dig för prästen och ge det offer för din rening som Mose har bestämt. Det blir ett vittnesbörd för dem.« Men mannen gick därifrån och började tala vitt och brett om saken, så att Jesus inte längre kunde visa sig i någon stad utan stannade ute i ödemarken. Och det kom folk till honom från alla håll.

FREDAG 15 januari

Läsning

1 Sam 8:4-7, 10-22a

Alla de äldste i Israel församlade sig och kom till Samuel i Rama. Och de sade till honom: »Du är ju nu gammal, och dina söner vandrar inte på dina vägar. Så sätt nu en kung över oss till att skipa rätt bland oss, så som alla andra folk har.« Men Samuel ogillade att de sade så: »Ge oss en kung, för att han må skipa rätt bland oss.« Och Samuel bad till Herren. Då sade Herren till Samuel: »Lyssna till folkets ord, och gör allt vad de begär av dig. Ty det är inte dig de har förkastat, nej, mig har de förkastat, genom att de inte vill att jag skall vara kung över dem.«

Och Samuel sade till folket, som hade begärt en kung av honom, allt vad Herren hade talat. Han sade: »Detta blir den kungs rätt, som kommer att regera över er: Era söner skall han ta och skall sätta dem på sina vagnar och hästar, till sin tjänst, eller också skall de tvingas att springa framför hans vagnar. Andra av dem skall han ta och sätta till sina över- och underhövitsmän, och andra skall tvingas att plöja hans åkerjord och inbärga hans skörd och tillverka hans krigsredskap och hans vagnsredskap. Era döttrar skall han ta till salvoberederskor, kokerskor och bagerskor. Era bästa åkrar, vingårdar och olivplanteringar skall han ta och skall ge dem åt sina tjänare. Och han skall ta tionde av era sädesfält och era vingårdar och ge åt sina hovmän och tjänare. Dessutom skall han ta era tjänare och era tjänarinnor och era bästa ynglingar, likaså era åsnor, och använda dem för sitt behov. Av er småboskap skall han ta tionde, och ni skall vara hans trälar. När ni då ropar om hjälp för den kungs skull som ni själva har utvalt åt er, då skall Herren inte svara er.«

Men folket ville inte lyssna till Samuels ord utan sade: »Nej, en kung måste vi ha över oss. Vi vill bli lika alla andra folk. Vi vill ha en kung som skipar rätt bland oss och som drar ut i spetsen för oss till att föra våra krig.« Då nu Samuel hörde allt detta som folket sade, framförde han det till Herren. Men Herren sade till Samuel: »Lyssna till deras ord, och sätt en kung över dem.«

Responsoriepsalm Ps 89:16–19 (R. jfr 2a)

R. Jag vill sjunga om Herrens nådegärningar i evighet.

Saligt är det folk som prisar dig, de som vandrar, o Herre, i ditt ansiktes ljus.
De gläder sig alltid åt ditt namn och jublar över din segerkraft. R.

Du är deras styrka och prydnad, i din godhet upphöjer du vårt horn.
Och han som är vår sköld tillhör Herren, vår konung tillhör Israels Helige. R.

Halleluja

Luk 7:16

V. En stor profet har uppstått bland oss, Gud har besökt sitt folk.

Evangelium

Mark 2:1–12

När Jesus kom tillbaka till Kafarnaum blev det känt att han var hemma. Det samlades så mycket folk att inte ens platsen utanför dörren räckte till längre, och han förkunnade ordet för dem. Då kom de dit med en lam som bars av fyra män. Eftersom de inte kunde komma fram till Jesus i trängseln, bröt de upp taket ovanför honom och firade ner bädden med den lame genom öppningen. När Jesus såg deras tro, sade han till den lame: »Mitt barn, dina synder är förlåtna.«

Nu satt där några skriftlärda, och de tänkte för sig själva: »Hur kan han tala så? Han hädar ju. Vem kan förlåta synder utom Gud?« Jesus förstod i sin ande vad de tänkte och sade till dem: »Hur kan ni tänka så i era hjärtan? Vilket är lättast, att säga till den lame: Dina synder är förlåtna, eller att säga: Stig upp, ta din bädd och gå? Men för att ni skall veta att Människosonen har makt att förlåta synder här på jorden, säger jag dig« – och nu talade han till den lame – »stig upp, ta din bädd och gå hem.« Och mannen steg upp, tog genast sin bädd och gick ut i allas åsyn, så att de häpnade och prisade Gud och sade: »Aldrig har vi sett något sådant!«

LÖRDAG 16 januari

Läsning

1 Sam 9:1–4, 17–19; 10:1a

I Benjamin levde en man som hette Kis, son till Abiel, son till Seror, son till Bekorat, son till Afia, son till en benjaminit. Och han var en rik man. Han hade en son som hette Saul, en ståtlig och stilig man. Bland Israels barn fanns ingen man som var stiligare än han. Han var huvudet högre än allt folket.

Nu hade Kis', Sauls faders, åsninnor kommit bort för honom. Därför sade Kis till sin son Saul: »Ta med dig en av tjänarna och stå upp och ge dig iväg och sök efter åsninnorna.« Då gick han genom Efraims bergsbygd och därefter genom Salisalandet. Men de fann dem inte. Så gick de genom Saalimslandet, men där var de inte. Sedan gick han genom Benjamins land, men de fann dem inte heller där.

När nu Samuel fick se Saul, gav Herren honom den uppenbarelsen: »Se, där är den man om vilken jag sade till dig: Denne skall styra mitt folk.« Men Saul gick fram till Samuel i porten och sade: »Säg mig var siaren bor.« Samuel svarade Saul och sade: »Jag är siaren. Gå före mig upp på offerhöjden, ty ni skall äta där med mig i dag. Men i morgon vill jag låta dig gå. Och om allt vad du har på hjärtat vill jag ge dig besked.

Och Samuel tog sin oljeflaska och hällde olja på hans huvud och kysste honom och sade: »Se, Herren har smort dig till furste över sin arvedel.«

Responsoriepsalm

Ps 21:2–7 (R. 2a)

R. Herre, över din makt gläder sig konungen.

Herre, över din makt gläder sig konungen, han jublar högt över din hjälp! Vad hans hjärta önskar har du givit honom, du har inte vägrat honom vad hans läppar begärde. R.

Du kommer honom till mötes med lycka och välsignelse,
du sätter en gyllene krona på hans huvud. Han bad dig om liv,
och det gav du honom, ett långt liv, för tid och evighet. R.

Stor är hans ära genom din hjälp, du skänker honom majestät och härlighet. Du låter honom bli till välsignelse för evigt, du bereder honom glädje inför ditt ansikte. R.

Halleluja

Jfr Luk 4:18

V. Herren har sänt mig att frambära ett glädjebud till de fattiga och att förkunna befrielse för de fångna.

Evangelium

Mark 2:13-17

Vid den tiden gick Jesus längs sjön igen. Alla människor kom till honom, och han undervisade dem. När han gick där fick han se Levi, Alfaios son, sitta utanför tullhuset, och han sade till honom: »Följ mig!« Och Levi steg upp och följde honom.

När Jesus sedan låg till bords i hans hus, var det många tullindrivare och syndare som låg till bords tillsammans med honom och hans lärjungar, för det var många som följde honom. När de skriftlärda bland fariseerna fick se att han åt med syndare och tullindrivare, sade de till hans lärjungar: »Äter han med tullindrivare och syndare?« Jesus hörde det och sade: »Det är inte de friska som behöver läkare, utan de sjuka. Jag har inte kommit för att kalla rättfärdiga, utan syndare.«

ANDRA SÖNDAGEN »UNDER ÅRET« 17 januari

Första läsningen

Jes 62:1-5

För Sions skull skall jag inte tystna, för Jerusalems skull inte tiga, förrän upprättelsens morgon gryr och hennes räddning lyser som ett bloss. Folken skall se din upprättelse, alla kungar se din härlighet. Du skall få ett nytt namn, som Herren själv förkunnar, du blir en praktfull krona i Herrens hand, ett kungligt diadem i din Guds händer. Du skall inte längre kallas »den övergivna«, ditt land inte längre kallas »den förskjutna«, utan du skall heta »hon som jag har kär« och ditt land »den äkta makan«. Ty Herren har dig kär och ditt land skall äktas av honom. Som när en ung man äktar en flicka, så skall han som bygger upp dig ta dig till äkta, och som brudgummen gläds åt sin brud, så skall din Gud glädjas över dig.

Responsoriepsalm Ps 96:1-3, 7-8a, 9, 10ac (R. jfr 3)

R. Förkunna Herrens under bland folken.

Sjung till Herrens ära, sjung en ny sång, sjung till Herrens ära, hela världen!
Sjung till Herrens ära, prisa hans namn, ropa ut hans seger dag efter dag!
Förkunna hans ära bland folken, bland alla människor hans under! R.

Ära Herren, alla folkslag, ära Herrens majestät, ära Herrens höga namn!
Fall ner inför Herren i helig skrud! Darra inför honom, hela jorden! R.

Förkunna bland folken: Herren är konung! Han dömer folken med oväld. R.

Om psaltarpsalmen sjunges se *Cecilia* nr. 663

Nådegåvorna är olika, men Anden densamma. Tjänsterna är olika, men Herren densamme. Verksamheterna är olika, men Gud är densamme, han som verkar i allt och överallt. Hos var och en framträder Anden så att den blir till nytta. Den ene får genom Anden gåvan att meddela vishet, den andre kan med samma Andes hjälp meddela kunskap. En får tron genom Anden, en annan genom samma Ande gåvan att bota, en annan får kraft att göra under. En får förmågan att tala profetiskt, en annan att skilja mellan olika andar. En kan tala olika slags tungotal, en annan kan tolka tungotal. Allt detta åstadkommer en och samma Ande genom att fördela sina gåvor på var och en så som den själv vill.

Halleluja Jfr 2 Thess 2:14

V. Gud har kallat oss genom evangeliet, för att vi skall vinna Jesu Kristi härlighet.

Evangelium Joh 2:1-11

Vid den tiden hölls ett bröllop i Kana i Galileen, och Jesu mor var där. Jesus och hans lärjungar var också bjudna till bröllopet. Vinet tog slut, och Jesu mor sade till honom: »De har inget vin.« Jesus svarade: »Låt mig vara, kvinna. Min stund har inte kommit än.« Hans mor sade till tjänarna: »Gör det han säger åt er.« Där stod sex stora stenkärl för vattnet till judarnas reningsceremonier; vart och ett rymde omkring hundra liter. Jesus sade: »Fyll kärnen med vatten«, och de fyllde dem till brädden.

Sedan sade han: »Ös upp och bär det till bröllopsvärden«, och det gjorde de. Värden smakade på vattnet, som nu hade blivit vin. Eftersom han inte visste varifrån det kom – men det visste tjänarna som hade öst upp vattnet – ropade han på brudgummen och sade: »Alla andra bjuder först på det goda vinet och på det sämre när gästerna börjar bli berusade. Men du har sparat det goda vinet ända till nu.« Så gjorde Jesus det första av sina tecken; det var i Kana i Galileen. Han uppenbarade sin härlighet, och hans lärjungar trodde på honom.